

Manyas Dağıstanspor, 2017 Bursa Halı Saha Ligi Gümüş Kupa ikinciliği, I.

Merinos Cup şampiyonluğu, I. Toki Cup Şampiyonluğu ve centilmenlik ödülü almış

bir takım. Başkan Melih Güvenilir, Teknik Direktör ve takım kaptanı Hüseyin Ünel,

kardeşlik ruhu içinde centilmenliği esas alan bir sportmenlik geliştirmeyi

amaçladıklarını, oyuncusuyla taraftarıyla bu ilkeler doğrultusunda davranmayı her

tür başarının üstünde gördüklerini belirtti.

Başkan Melih Güvenilir, Halı sahası işletmeciliğine başladıklarını, bir ay sonra

Olgunlar Turnuvası adlı bir etkinlik düzenleyeceklerini de bildirdi.

BAŞLARKEN

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Bu nice okumaktır?

Yunus Emre'nin her biri hikmet taşıyan dizelerinden bunları seçsem de müdahili olduğumuz toplumun durumuna asıl şu sözler uygun düşer:

Ol mâhiler ki, derya içredir
Deryayı bilmezler

Toplumumuz sirkteki aynaların karşısında kendini izleyen kişi gibi şaşkındır. Görüntülerin her biri ötekinden daha çarpık olunca bilinç karamaktadır.

Çok eski dönemlere kadar giden bir tarih bilinci oluşturmak zorundayız. Bunun için el birliği yapmalı, kafa yormalıyız. Biz Kuzey Kafkasyalılar sadece Çarlık Rusya'sı ile sorun yaşamadık. Safevi şahları, Timur, Cengiz Han ile de savaştı. Emeviler, Bizans, Roma, Makedonyalı İskender tarihin derinliklerinde karşımıza çıkan diğer işgalcilerdi.

Farklı dönemlerde, farklı silahlarla, farklı kisvelere bürünmüş düşmanlarla yapılan savaşların hepsinde şu ruh egemendi: “bağımsızlık ruhu” Bugün birçoğumuzun bildiği Şeyh Şamil, Hacı Davut gibi liderlerden başka yüzlerce lider yetiştirdi Kuzey Kafkasyalılar.

Bolşevik ihtilali sonrası kurulan Birleşik Kuzey Kafkas Cumhuriyeti bağımsızlık ruhunun tezahürüydü. Daha beş on yıl önce Gürcü saldırılarına karşı yürütülen Bağımsız Abhazya mücadelesi de aynı ruhun yansımasıdır.

Şimdi Avar sazını, Çüngürü, Şikeşinleri daha güçlü çalmalıyız, diasporalarda yankılanan şarkılarımız ata yurtlarımıza ulaşmalı. Dağlarımızın, nehirlerimizin, şehirlerimizin adlarını yediden yetmişe herkes bilmeli.

Önce inanalım sonra çalışalım. Başarı adım adım gelecektir.

A. KUBALI

DUVARLARI YIKMAK

Bir vakitler İstanbul ile Taşkent, Semerkant, Bişkek, Alma Ata daha yakındı birbirine. Abdülmecit Han (1839- 1861), payitahtta tebdil-i kıyafet dolaşırken bilgisi dışında yeni kurulan çadırları ve burada sersefil yaşayan kalabalığı görür. Bunlar kimdir? Nerden gelip nereye giderler?” diye sorar yanındakilere. “Padişahım bunlar Orta Asyalı hacılardır” diye cevap verirler. “Burada ne işleri vardır, İstanbul onların yollarının üzerinde değil ki?” diye tekrar sorar. “Evet, fakat onların ülkelerinde İstanbul'u görmek Mekke kadar olmasa da çok mühim bir görev addedilir” şeklinde cevap alır.

Sultan, yollarını bu kadar uzatan, İstanbul'a bu ölçüde sevgi besleyen, bu sevgi için eziyet çeken insanlara üzüldü. Daha sonraki yıllarda gelecek misafirler için çadırların kurulu olduğu o alanda büyük bir yapı inşa ettirir.

Abdülmecit'in saltanat yılları Kırım Savaşı, Rusya'nın kölecilik siyasetine karşı Kafkas halklarının ölüm kalım mücadelesi verdiği yıllara denk gelir. Şeyh Şamil, Osmanlılardan Gürcistan üzerine bir sefer düzenlemelerini talep eder ve başarı kazanacağından emin olduğunu bildirir. Ancak beklediği yardım gelmez ve Ruslara teslim olmak zorunda kalır.

Abdülaziz (1861-1876) ağabeyinin vefatının ardından padişah olur, Rusya'nın 1864 Büyük Çerkez sürgünü sonrası yüz binlerce kişi Osmanlı topraklarını yurt edinir. 1870'de İstanbul, şehre Şeyh Şamil'in geldiği haberi ile çalkalanır. Haber doğrudur. Rusya'da gözü altında tutulan Şeyh Şamil, iki oğlunu rehin bırakarak Mekke'ye gitmek üzere yola çıkmış, Osmanlı payitahtına varmıştır. Padişah, Şamil'e “Babam Sultan Mahmut dirilseydi bu kadar sevinmezdim” diye memnuniyetini bildirir ve bu büyük kahramanı bağrına basar.

Türkiye'de bugün o hacıların hemşerisi Özbek, Kırgız, Tatar çok fazla sayıda konuk görmezsiniz. Sovyetler Birliğinin dağıldığı yakın tarih başlangıç olmak üzere Rusya Federasyonu kurulduktan sonra gelen büyük çoğunluğu öğrenci olan ve geçici ikamet alan kimselerdir bunlar.

Fakat yıllar önce birçok defa Safevi, Kaçar Hanedanı İranlı Şahlara, Rus çarlarına karşı özgürlük mücadelesi veren, Şamil'in saflarında mücadele eden, yurtlarından sürülen, 1829-1855-1877-1918 tarihlerinden beri Anadolu, Balkanlar, Ürdün, Irak yörelerine sevk edilen insanların dillerine, kültürlerine, varlıklarına karşı nankör bir siyaset ile karşı karşıyayız. Tek kaybeden bu mirasın taşıyıcısı Kuzey Kafkasyalılar değil, onların el sanatlarına, mutfak zenginliğine, dil çeşitliliğine, halk oyunlarına sırtını dönen, bir Tv. Kanalı açmaya yanaşmayan devletin her gün daha da sığ bir kültür bataklığına sürüklediği tüm vatandaşlarımızdır.

YEŞİL KEMER

Şu büyük gölün yukarısındaki yeşil kemeri takip edip sahilten uzaklaşmadan güneye inerseniz yüksek dağ silsilesinden adını alan bir ülkeye varırsınız. O ülke, bitişindeki uçsuz bucaksız mavi aynada kendini seyredir. Maviliklerdeki beyaz köpükler o ülkenin ağarmış saçlarının rengini yansıtır.

Vadiler, dağ etekleri her rengin her tonu ile selamlar sizi, dikkatli bakın. Derbent geçidini izleyip Bakü'ye, Daryal boğazını geçip Mahaçkale'den Tiflis'e yönelin. Akşam gaz lambalarının titrek ışığında beliren gölgeleri, Lezgi hançerinin parıltısını görün.

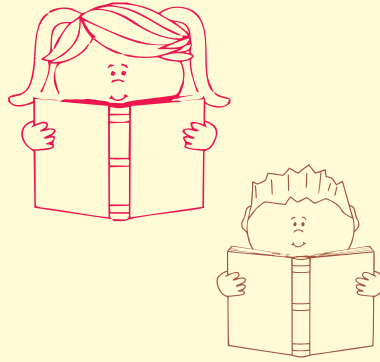
Dalgaların sesini dinleyin ve iyice kulak verin. Belki Güten Dağının, Bazardüzünün, Tufan Dağı'nın, Şalbuluz'un, Şahdağ'ın doruklarında uçuşan kartalların kanat çırpıntısını duyarsınız.

Ola ki, Terek, Sulak, Samur, Rubas gibi nehirlerin çağılması, binlerce çayın, derenin mırıltısını işitirsiniz.

Kuzular belki sessizce dolaşmaktadır, çoban kavalları eskisi gibi ötmemekte, Çüngürlü, Avar sazları susmaktadır belki, fakat atların nal seslerini, vuruşan dağ keçilerinin boynuz çatırtılarını, Kubaçili ustaların örsünden yükselen çekiç darbelerini, Lezgi kızların kirkitleri indirdiği halı tezgâhlarında gergin ipliklerin gıcırtilarını duyabilirsiniz.

Kulak gözünüz açıksa dağ köylerindeki mabetlerden yükselen ezan seslerini de fark edersiniz belki ve belki Şamil'in gazavatçıların nidaları doldurur ruhunuzu ve onların hatırasına dudaklarınızdan şahadet sözleri dökülür. Burnunuzu tandırlarda pişirilmiş afarın baş döndüren buğusu, bicekin, chikanın iştah açan kokusu gelir.

LEZGİCE ÖĞRENİYORUM

Вили Vili	Яру Yaru	Шуьтруь Şütrü	Чулав Ç'ulav
Лацу Latsu	Цавун Tsavun	Къацу Qatsu	Хъипи Qhipi
Фичли Fiç'i	Рехи Rekhi	Туракъ Turaq'	Махъван Maqhvan

Tarihçe

İZDAK kişisel bir girişim olma özelliğini koruyor. Logomuzu daha bu yıl belirledik. Halbuki ürünlerimiz eş dost diye adlandıracağımız çevrelere çok daha önceden iletilmişti.

2014 Şubatında İstanbul **Şamil Vakfı**nın geleneksel kahvaltı sohbetlerinde **Bir Kafkas Köyünde Tüm Kafkasya'yı Aramak** temalı sunumda bulunduk.

2015 **Kafkas Kartalları** adlı takvimimizi, 2016 **Yâran Suvar**, 2017 **Doğduğu Yerden Uzakta Yaşayanların Şehri** başlıklı takvimlerimiz izledi.

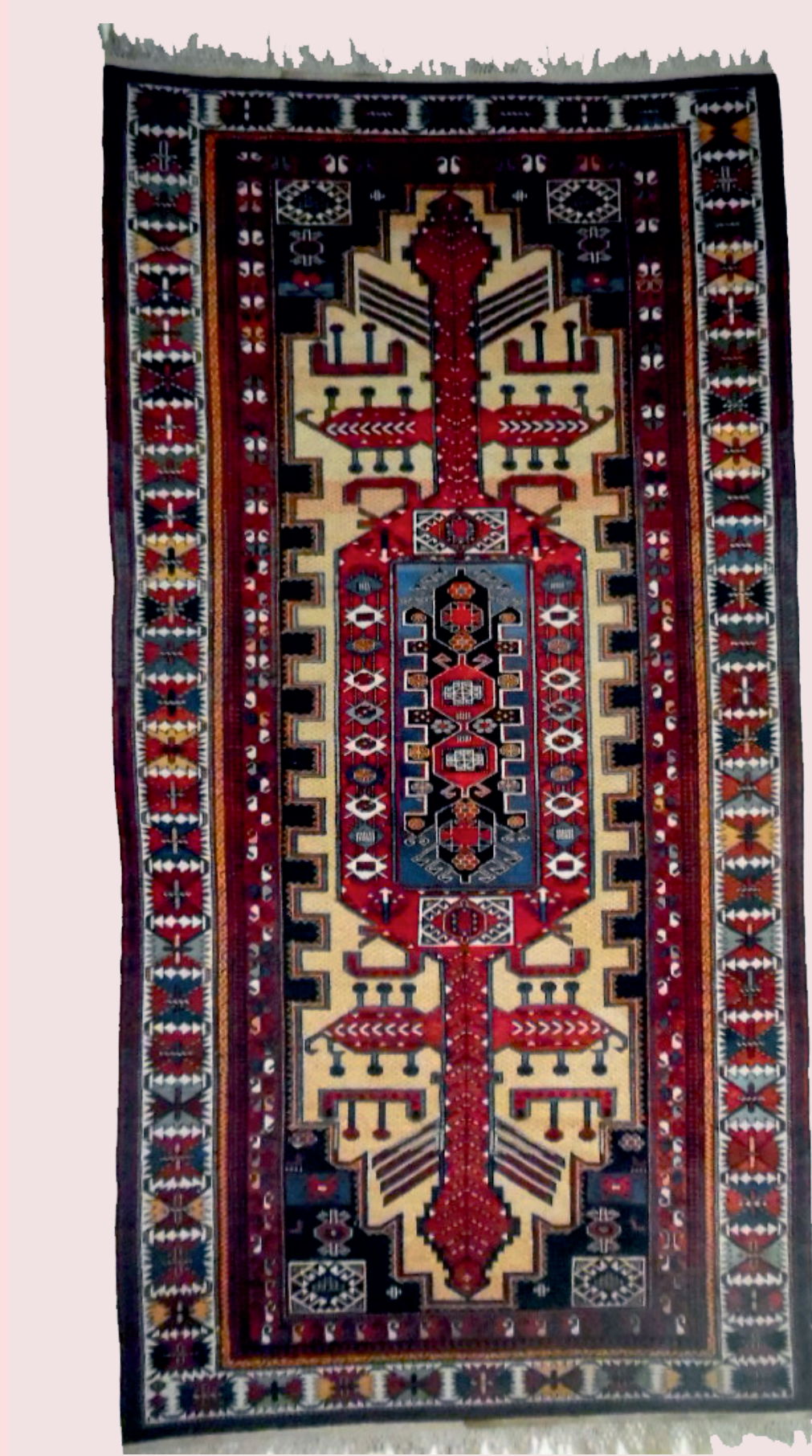
Azerbaycan Bakü'de her ay yayımlanan **Samur Gazetesinin** 269, 270, 271. sayılarında **Yetmiş Yıllık Hasret** ve **Haradır Vatanım** adlı yazı dizisini paylaştık. **Yalova Dağıstanlılar Derneği**nin çıkardığı derginin çeşitli sayılarında **Lezgiler**, Dağıstan'da ve Çeçenistan'da Savunma Mekanizmaları, **Müşkürlü Hacı Davut**, Lezgi Yıldızı, **Kuba Halıları**, 100. Kuruluş Yılı Dönümünde **Birleşik Kuzey Kafkasya Sempozyumu** başlıklı yazılarımıza yer verildi.

İstanbul'da basımı yapılan **Jineps** Gazetesinde **Samur'un Güneyi- Aras'ın** Kuzeyi, Lezgi Halk Âdetleri, **Bir Lüğatin Düşündürdükleri** adlı yazılarımız okur köşesinde sunuldu.

Azerbaycanlı Lezgi şair, yazar ve gazeteci **Sedaget Kerimova**'dan yapılan tercümeleri **Lezgiye** adlı kitapta topladık. **Şirvan Halkının Mücadelesi** adlı eserimizi Balıkesir, Bursa, İstanbul, İzmir, Kars illerinde imzaladık. Ayrıca başta Ankara, Sivas, Kahramanmaraş olmak üzere bazı illerimize, köy muhtarlıklarına posta ile gönderdik.

dil448. Wordpress.com adlı bloğumuz üç yıldır aktif durumda.

Bunlar tek başına bizim başarılarımız değil. Şamil Vakfı'nın yöneticileri, Samur Gazetesinin başredaktörü Seddaget Kerimove, tarihçi Muzaffer Melikmemmedov, Jineps Gazetesinin koordinatörü Serap Canbek, aynı gazetenin İzmir ve Bursa temsilcileri Turabi Saltık, Filiz Çelik, Dağıstan Dergisi sahibi Şahabettin Özden, etkinliklerine bizi konuk eden Balıkesir, Bursa Dağıstan dernekleri yöneticileri Osman Göçmez, Fatih Kaça, Niyazi Şalk, Ramazan Kor, Yaşar Sabri Dönder, Belkis Fisun Dağıstanlı, vefatından önce tanışma fırsatını bulduğumuz rahmetli Cevdet Yıldız, birçok kişi daha yolumuzu aydınlattı. Yurt içi ve yurt dışı arkadaşlarımızın sosyal paylaşımları elimizi güçlendirdi.

HALI

Azerbaycan Kuba Gımlı Köyüne ait bu halı kendi tasarımının orijinallğinde alanlarının belirginliği sınırlarının netliği ve renklerinin uyumu ile ayırt edilir.